

LAPBOOK – INNOWACYJNA METODA ROZWIJANIA KREATYWNOŚCI UCZNIÓW SZKÓŁ POLONIJNYCH.

WSTĘP

Lapbook to forma/sposób kreatywnego zaprezentowania informacji na wybrany temat. Lapbook to „książka na kolanach” – bo tak brzmi w swobodnym tłumaczeniu angielska nazwa. To rodzaj papierowej teczki formatu A-4 lub A-5, w środku której dzieci wklejają własnoręcznie wykonane ruchome elementy w różnych kształtach i kolorach: kieszonki, zakładki, koperty, harmonijki, karteczki, otwierane skrytki, obrotowe koła, miarki... W przestrzeniach tych uczeń umieszcza różne informacje z opracowywanego zakresu. Mogą to być: rysunki, opowiadania, opisy, cytaty, krzyżówki, zagadki, puzzle, quizy, kolorowanki, drobne rekwizyty, zebrane słownictwo, terminy czy też zdjęcia i wykresy. Dziecko, tworząc swój lapbook, ma okazję wykazać się zdolnościami estetycznymi i artystycznymi, może wykorzystać swój talent plastyczny do zilustrowania informacji, które będą umieszczane w lapbooku. Planowanie rozmieszczenia ruchomych elementów stwarza dziecku możliwość kształcenia umiejętności tworzenia kompozycji. W tworzeniu lapbooków nie ma ściśle określonych zasad. Ważniejsza jest tu fantazja, twórcze wykorzystanie papierowych materiałów i przedstawienie za ich pomocą wybranego zagadnienia.

W zależności od potrzeb teczka może być tworzona i wykorzystywana do pracy indywidualnej, w parach i zespołach, na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.

Lapbook zachęca do samodzielnego wyszukiwania, gromadzenia, opracowywania i prezentowania materiałów dotyczących np. przeczytanej lektury, ważnych wydarzeń, zainteresowań... Właściwie każdy temat nadaje się do wykonania lapbooka.

Teczka tematyczna ma charakter interdyscyplinarny - łączy działania z różnych edukacji - polonistycznej, plastycznej, matematycznej, przyrodniczej, technicznej, informatycznej, a czytanie w celu poszukiwania informacji z różnych źródeł jest przy tworzeniu lapbooka naturalną koniecznością. Jest to bardzo dobry sposób na naukę w działaniu, sprzyja też wielokrotnemu powtarzaniu wiedzy.

Lapbook jest dziełem ucznia, co podnosi jej atrakcyjność i zaspokaja konkretne zainteresowania, wzbudza ciekawość i motywuje dziecko do odkrywania ukrytych ciekawostek, a także do ich gromadzenia. Pozwala na zbieranie informacji i nieskończone rozszerzanie jego zawartości. Zaspokaja konkretne zainteresowania i przyciąga uwagę, dzięki czemu chętnie się do niej wraca.

Kiedy warto stworzyć lapbooka?

- ✓ Gdy chcemy zebrać wiadomości na istotny dla nas temat w jedno miejsce w sposób kreatywny, twórczy, który ułatwi uczniom zapamiętanie omawianych treści;
- ✓ gdy chcemy uaktywnić uczniów w trakcie omawianego zagadnienia – podając im wstępne materiały do rozpoczęcia pracy nad lapbookiem;

- ✓ gdy chcemy zachęcić do zgłębienia wiedzy na jakiś temat;
- ✓ gdy chcemy kształtować kompetencje miękkie uczniów: umiejętność współpracy, współdziałania w zespole, dążenie do ukończenia zadania, zarządzanie sobą w czasie, motywowanie innych, kreatywność, samodyscyplinę, samodzielność.

Tworzenie lapbooka z dziećmi

Aby stworzyć lapbook z dziećmi trzeba dobrze zaplanować pracę.

Początkowo należy zapoznać dzieci z tym, czym jest lapbook, w jaki sposób będzie wyglądać organizacja pracy.

Następnie trzeba przygotować wszystkie niezbędne materiały (dotyczące tematu zajęć oraz wiadomości i informacji zamieszczanych w lapbookach, a także materiał do wykonania lapbooków). Jeśli dzieci zostaną odpowiednio wcześniej poinformowane o takiej formie pracy, mogą już w domu przygotować różne materiały i przynieść je na zajęcia.

W przypadku młodszych dzieci, będziemy wykorzystywać prostsze formy i kształty notesików/książeczek w lapbookach, bądź też muszą zostać wcześniej przygotowane i wycięte przez nauczyciela.

Pracy z lapbookiem bez względu na klasę (czy I czy III) nie możemy ograniczyć do jednej godziny lekcyjnej. Czasami zajmuje ona nawet kilka dni, np. w przypadku omawiania lektury. Wybierając tę metodę pracy na lekcji dobrze jest tworzyć swojego lapbooka wspólnie z dziećmi.

Potem pracujemy etapami: przygotowujemy okładkę tytułową, projektujemy działy lapbooka, przygotowujemy szablony do umieszczenia informacji, kopertki na obrazki, elementy ozdobne...

Wybór tematu.

Tematem lapbooka może być dosłownie wszystko: zainteresowania dziecka (zwierzęta, motoryzacja, sport, muzyka), tematy szkolne (poznawanie mórz czy kontynentów, gromady zwierząt, układ pokarmowy człowieka, zagadnienia z gramatyki, ortografia, patriotyzm, symbole narodowe, konkretna lektura szkolna, figury geometryczne) Powinniśmy przygotować uczniów wcześniej do tematu, żeby mogli zebrać potrzebne materiały, podpowiedzieć, gdzie mogą je znaleźć i jak szukać. Niektórym uczniom będzie to pomocna wskazówka.

Prezentacja i omówienie.

Wykonane lapbooki powinniśmy omówić wspólnie z uczniami. Po prezentacji warto zrobić wystawę, żeby mogli popodziwiać pracę swoją i swoich kolegów.

Zalety lapbooka:

- ✓ rozwija różne umiejętności (czytanie, pisanie, liczenie, motorykę małą, logiczne myślenie, pamięć, koncentrację, pomysłowość...);
- ✓ rozwija umiejętności artystyczne (tworzenie kompozycji, estetyka, wyobraźnia przestrzenna, kreatywność);
- ✓ uczy samodzielności, pracy w grupie oraz organizacji pracy;
- ✓ uczy cierpliwości i systematyczności;
- ✓ uczy wyszukiwania i selekcjonowania informacji (często według określonych kryteriów);
- ✓ pomaga w porządkowaniu i pogłębianiu wiedzy;
- ✓ zachęca do powtórek i rozszerzania wiedzy (lapbook można wciąż rozbudowywać);
- ✓ jest atrakcyjną formą nauki, ponieważ w procesie twórczym zaangażowane są różne rodzaje aktywności dziecka;
- ✓ lapbooki są kolorowe, przyciągają uwagę i dzieci chętnie do nich wracają;
- ✓ lapbook może być na każdy temat;
- ✓ tworząc go można wykorzystać gotowe materiały i szablony, ale również przygotować własne.

Miejski Ośrodek Doradztwa Metodycznego w Białymstoku proponuje nauczycielom szkół polonijnych udział w kursie „**Lapbook – innowacyjna metoda rozwijania kreatywności uczniów szkół polonijnych**”, który pozwoli uczestnikom wzbogacić swoje warsztaty pracy o innowacyjną, kreatywną i efektywną metodę pracy z młodszymi i starszymi uczniami. Zachęcamy nauczycieli i uczniów do tworzenia lapbooka w języku polskim o tematyce patriotycznej. Poszukiwanie niezbędnych informacji i proces tworzenia teczki tematycznej to cenny czas poświęcony wprowadzaniu uczniów w świat wartości, wzmocnieniu poczucia tożsamości narodowej i kształtowaniu postaw patriotycznych.

LITERATURA

Kopeć A., „*Lapbook a edukacja czytelnicza, czyli jak zachęcić dzieci do czytania*”, *Trendy* (czasopismo elektroniczne) - 2014, nr 3/4.

Kubala – Kulpińska A., „*Ryślenie, barwoślady, lapbooki, czyli jak sprawić żeby uczenie się było łatwiejsze*”, *Głos Pedagogiczny*. - 2017, nr 86

Rau K., Ziętkiewicz E., „*Jak aktywizować uczniów? Burza mózgów i inne techniki w edukacji*”, G&P, OW Poznań.

Zasoby Internetu